

KIRJOITUSVIRHEEN KORJAAMINEN

Lapin ELY-keskus korjaa 6.2.2024 kirjoitusvirheen hallintolain (434/2003) 51 §:n nojalla.
Korjattu kohta sivulla 6 (määräys 1).

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän ja
pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Väylävirasto
PL 33
00521 HELSINKI

Y-tunnus 1010547-1

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Sijainti	Kiviranta, Torppi, Miukki, Pudas,Tornio
Osoite	Raideosuus, Tornio
Kiinteistötunnus	851-871-1-3, 851-421-34-0, 851-421-27-7, 851-15-49-1, 851-22-157-4

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä puhdistamisen yhteydessä
kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai poistamisesta toimitettavaksi
muualla käsiteltäväksi on tehtävä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristön-
suojelulain 136 §:n perusteella. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja
tekee sen johdosta päätöksen.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 22.12.2023.

AIKAISEMMAT PÄÄTÖKSET

Ilmoituksessa esitetyille kiinteistöille ei ole annettu aiemmin ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisia päätöksiä.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA KÄYTTÖTARKOITUS

Ilmoituksen kohteena olevat kiinteistöt sijaitsevat osittain asemakaavoitetulla alueella. Kiinteistöt on merkitty rautatiealueeksi ja niille on osoitettu merkintä LR (rautatiealue). Kiinteistöt ovat olleet kaavan mukaisessa käytössä jo pitkään. Toimintaan ei tulossa muutoksia ja alueen rautatieliikennetoiminta jatkuu.

ILMOITETTU TOIMINTA

Puhdistettavat alueet ovat olleet jo pitkään rautatieliikennekäytössä. Hankealue sijaitsee Tornio, itäisen aseman ja Länsipohjankadun välillä. Rataosuuden pituus on 2,5 kilometriä. Todettu pilaantuneisuus on muodostunut käyttöhistorian aikana. Tornion rautatieliikennepaikalla tullaan tekemään muutostöitä vuosien 2023-2025 aikana. Hankkeeseen kuuluu muun muassa raiteiden purkua sekä vaihteiden päällysrakenteiden uusimista. Hankealueella on havaittu pilaantuneita maa-aineksia, jotka tullaan poistamaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Maaperä on Geologian tutkimuskeskuksen maaperäkarttojen mukaan pääosin hienoa hietaa. Tutkimusalueella rata-alueella havaittiin täyttömaita (hiekkä, sepeli, murske) 0,4-0,6 m syvyyteen saakka. Syvemmällä maaperän havaittiin olevan soraista hiekkaa sekä hiekkamoreenia. Silttiä havaittiin tutkimuksissa paikoin 1,8 m syvyydellä.

Tutkimuskohde ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue Keltunmäki (1285109) sijaitsee noin 5,5 kilometrin päässä puhdistettavien alueiden itäpuolella.

Lähin vesistö on Tornionjoki, joka sijaitsee noin 130 m etäisyydellä lännessä.

PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Tornion rautatieliikennepaikalla tullaan tekemään muutostöitä vuosien 2023-2025 aikana. Hankkeeseen kuuluu muun muassa raiteiden purkua sekä vaihteiden

päällysrakenteiden uusimista. Hankealueella on havaittu pilaantuneita maa-aineksia, jotka tullaan poistamaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa. Poistettavia pilaantuneita massoja arvioidaan olevan noin 2 700 m³ urakka-alueella. Lisäksi alueella arvioidaan olevan VNa 214/2007 mukaisen alemman ohjearvon ylittäviä, mutta ylemmän ohjearvon alittavia maa-aineksia 700 m³.

Kohteessa on toteutettu ympäristötekniisiä tutkimuksia Ramboll Finland Oy:n toimesta syksyllä 2021. Näytteitä otettiin yhteensä 132 tutkimuspisteestä. Näytteenotto ulotettiin raiteilla 1 metrin ja vaihdealueilla 1,5 metrin syvyyteen. Kokoomanäytteitä muodostettiin 95 (KOK1-KOK95), siten että jokainen kokoomanäyte edustaa vaihdetta tai 100-200 metrin raideosuutta tietyltä syvyydeltä. Kokoomanäytteistä 83 sijoittui urakka-alueelle. Näytteet KOK87- KOK94 eivät sijoittuneet urakka-alueelle.

Näytteistä tutkittiin raskasmetallit, öljyhiilivedyt ja PAH-yhdisteet. Lisäksi neljälle näytteelle tehtiin raskasmetallien liukoisuusmääritykset. Tutkimuksien perusteella urakka-alueelle sijaitsevien näytteiden osalta kymmenessä näytteessä ylittyi VNa 214/2007 mukainen ylempi ohjearvo kromin ja kuparin osalta. Liukoisuusmäärityksissä kaikkien metallien liukoisuudet todettiin kuitenkin vähäisiksi.

PUHDISTAMISTA KOSKEVAT ASIAT

Puhdistustavoite

Maaperän puhdistaminen tehdään rakentamisen vaatimassa laajuudessa ja aikataulussa. Rakentamisen takia kaivettavista massoista ylemmän ohjearvon ylittävät massat toimitetaan luvanvaraiseen vastaanottoaikaan. Puhdistustasona sovelletaan pintamaalle 0-0,5 m ja syvemmälle VNa 214/2007 mukaista ylempää ohjearvoa, sillä puhdistettavien alueiden käyttötarkoitus ei ole muuttumassa.

Puhdistusmenetelmä ja valintaperusteet

Puhdistus tehdään massanvaihtona, sillä alueella tullaan tekemään joka tapauksessa maansiirtotöitä raiderakenteiden purkamisen ja vaihteiden päällysteiden uusimisen vuoksi. Kaivuutyöt toteutetaan osittain rataliikenteen aikataulujen puitteissa, minkä vuoksi poisto ja täyttö tehdään nopealla aikataululla. Kaivuumassoja joudutaan tästä syystä mahdollisesti välivarastoimaan ennen loppusijoituskohdetta tai hyötykäyttöä. Koska kohteessa on todettu pääosin raskasmetallipilaantuneisuutta, ei muut kunnostusmenetelmät ole käyttökelpoisia tai kustannustehokkaita.

Puhdistustavoitteet alittavan maa-aineksen hyödyntäminen ja jätteiden käsittely

Puhdistustavoitteen alittavia maa-aineksia eli maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaiset ylemmät ohjearvot, esitetään hyödynnettäväksi rakennusalueella kaivantojen täytöissä, mikäli ne ovat siihen rakennusteknisesti sopivia eikä suunnitelmissa ole muuta sovittu. Maa-aineksien hyödyntäminen dokumentoidaan. Puhdistuksen loppuraportissa esitetään hyödynnettyjen maa-ainesten massamäärät, massojen laatu ja haitta-ainepitoisuudet sekä tarkemmat hyödyntämisalueet. Kaikkiin hyötykäytettäviin massoihin sovelletaan maaperän puhdistustavoitteita siten, että myös hyötykäyttöpaikan maankäyttö huomioidaan.

Mikäli puhdistusalueilla havaitaan jätteitä, poistetaan ne rakentamisen edellyttämän kaivuun mukaisesti. Jätteet voidaan poistaa myös geoteknisten vaatimusten vuoksi. Jätteet toimitetaan asianmukaisesti oikeaan vastaanottopaikkaan tai kierrätykseen.

Puhdistustyön laadunvalvonta

Puhdistustyötä valvoo ja ohjaa ympäristötekniinen valvoja viranomaisen päätöksen mukaisesti. Mikäli alueen haitta-aineista ei ole riittävästi tietoa, olemassa olevia tutkimuspisteitä täydennetään lisätutkimuspisteillä, jotta saadaan riittävästi tietoa alueen haitta-aineista. Näytteenotto ulotetaan vähintään kaivutasoon saakka.

Kaivettavasta ja pois vietävästä tai hyötykäytettävästi maa-aineksesta otetaan näytteitä siten, että ne voidaan luotettavasti ohjata eri pitoisuuksien perusteella oikeisiin vastaanotto- tai hyötykäyttöpaikkoihin.

Kaikista näytteistä analysoidaan vähintään kullakin kunnostusalueella aikaisemmissa tutkimuksissa VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvon ylittävinä pitoisuuksina todetut haitta-aineet. Vähintään 10 % kenttäanalyysistä varmennetaan laboratoriossa.

Jäännöspitoisuusnäytteitä otetaan vähintään yksi kutakin 1 000 m² alaa kohden ja aina vähintään sellaisista kaivannoista, joista on poistettu VNa 214/2007 mukaisen alemman ohjearvon ylittäviä maa-aineksia.

Puhdistustyön aloituksesta ja lopetuksesta ilmoitetaan ympäristöviranomaiselle. Puhdistuksen aikana pidetään päiväkirjaa, joka toimitetaan loppuraportin liitteenä.

Loppuraportti laaditaan puhdistustöiden lopuksi ja toimitetaan viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa töiden loppumisesta. Poistettavien massojen mukana kuormien mukana toimitetaan siirtoasiakirja. Kuljetuksissa käytetään jätehuoltorekisteriin kuuluvaa jätteen kuljettajaa.

Ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Puhdistettavat alueet eristetään muusta työmaa-alueesta suoja-aidalla. Ulkopuolisten henkilöiden pääsy alueelle estetään. Maan kaivu, mahdollinen esikäsittely ja varastointi sekä kuljetus toteutetaan siten, ettei maata tai haitta-aineita pääse leviämään ympäristöön ilman kautta, veden mukana tai muillakaan tavoin. Maa-aineksen pölyäminen estetään esimerkiksi kastelemalla kaivannot ja varastokasat puhtaalla vedelle tai peittämällä ne. Haitta-aineiden leviäminen estetään muun muassa peittämällä poiskuljetettavat kuormat.

Mikäli puhdistustyön yhteydessä muodostuu haitta-aineilla likaantuneita vesiä, varmistetaan haitta-aineiden pitoisuudet vesinäytteenotolla. Tarvittaessa varaudutaan vesien keräämiseen ja käsittelyyn. Vesien käsittelystä sovitaan tarvittaessa Tornion Vesi Oy:n kanssa. Tarvittaessa vesi johdetaan viemäriin hiekan- ja/tai öljynerottimen kautta tai poistetaan imuautolla. Mahdolliseen viemäriin johdettavasta vedestä otetaan tarvittaessa seurantanäyteitä.

Aikataulu ja puhdistustyön suorittaminen

Puhdistustyö suoritetaan rakentamisen vaatimassa laajuudessa ja aikataulussa vuosien 2023-2024 välisenä aikana.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä ilmoitun raideosuuden maaperän puhdistamisen raide- ja vaihderakenteiden rakennus- ja parannustöiden vaatimassa laajuudessa. Maaperän puhdistustöille on saatava päätöksen kohteena olevien kiinteistöjen omistajilta suostumus ennen puhdistustöiden aloittamista. Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistöiltä RN:ot 851-871-1-3, 851-421-34-0, 851-421-27-7, 851-15-49-1, 851-22-157-4 on puhdistettava rakennustöiden vaatimassa laajuudessa pilaantuneet maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **ylemmät ohjearvot** haitta-aineiden osalta:

- keskitisleet (>C10-C21) 300 1000 mg/kg,
- raskaat öljyjakeet (>C21-C40) 600 2000 mg/kg,
- antimoni 50 mg/kg,
- koboltti 250 mg/kg,
- kromi 300 mg/kg,
- kupari 200 mg/kg,
- nikkeli 150 mg/kg,
- vanadiini 250 mg/kg,
- bentso(a)pyreeni 15 mg/kg,
- fenantreeni 15 mg/kg,
- fluoranteeni 15 mg/kg,

Kaivettujen poistettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee olla luotettavasti ja kaivuualuetta edustavasti selvitetty. Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä. Mikäli haitta-aineita sisältäviä maa-aineksia aiotaan hyödyntää kaivupaikan ulkopuolella, päätöksen alaisten kiinteistöjen alueella, on hyödyntämispaikat esitettävä hyvissä ajoin erikseen hyväksyttäväksi Lapin ELY-keskukselle. Lisäksi on huomioitava, että haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen on toteuttava niin, että pohjaveden pinnan alapuolella tulee käyttää maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat VNa 214/2007 mukaisen kynnysarvontason.

Pilaantuneen maaperän puhdistustöiden yhteydessä haitta-aineiden poistaminen ja hallinta tulee pyrkiä toteuttamaan kestävästi ja siten, että optimoidaan toimenpiteiden kokonaisvaikutukset ympäristöön ja ihmisen terveyteen.

Toimintaan liittyvät käytöstä poistetut maanpäälliset ja maanalaiset laitteet sekä rakennelmat tulee poistaa. Maaperässä havaitut jätejakeet tulee poistaa ja toimittaa jätejakeittain niille tarkoitettuun luvanvaraiseen vastaanottopaikkaan.

Alueen pohjaveden haitta-ainepitoisuudet tulee tarvittaessa selvittää ja arvioitava puhdistustarve.

Puhdistustöiden aloittamisesta on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
3. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maiden haitta-ainepitoisuudet tulee olla edustavasti ja riittävän laadukkaasti selvitetty ennen niiden pois kuljettamista. Lisäksi kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen, ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteenä luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.
4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Maamassat on peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi.
5. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä ja veden poistaminen on maaperän puhdistustöiden etenemisen kannalta välttämätöntä, on vesi poistettava kaivannosta esimerkiksi imuautolla. Vaihtoehtoisesti vesi voidaan puhdistaa paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla tai menetelmällä. Vesienkäsittelyn tarve tulee varmistaa vesinäytteellä ennen käsittelyn aloitusta. Mikäli vettä päädytään poistamaan tai puhdistamaan, on tästä sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä

jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto. Mikäli puhdistettua ja käsiteltyä vettä johdetaan käsittelyn jälkeen hule- tai jätevesiverkostoon, tulee siitä sopia verkostonomistajan kanssa. Mikäli käsiteltyä vettä johdetaan maastoon, on siitä sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Vedenkäsittelyn tehokkuus, toimivuus ja riittävyys on varmistettava vesinäyttein.

6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Näytteenoton ja näytteiden tulee edustaa laadultaan, pinta-alaltaan ja massamäärältään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tutkittavaa maaperän tilaa. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräykset melun torjunnasta

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (Laeq) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (Laeq) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan muun muassa urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Näytteenoton laadukkuus ja edustavuus on varmistettava laboratorioanalyysien. Kenttätestien ja laboratoriotulosten keskinäinen eroavaisuus on otettava huomioon pilaantuneen maa-aineksen kaivun ohjauksessa. Näytteenottotarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratoriotulokset ovat valmistuneet ja Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä tarvittaessa selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on vähintään esitettävä:
 - yhteenvetotaulukko, jossa on esitetty kiinteistöillä tehtyjen puhdistustoimien aikana otettujen seuranta- ja jäännösnäytteiden havainnot, maalaji, kenttä- ja laboratoriotulokset, näytteen edustaman alueen pinta-ala ja/tai massamäärä
 - laboratorion analyysitulokset,

- toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
- näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
- selvitys kaikkien kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
- tarvittaessa määräyksessä 6 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
- työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot.

Päätöksen perustelut

Lapin ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheudu jatkossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty kiinteistöjen alueelle valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) ylemmät ohjearvot haitta-ainepitoisuuksille. Lapin ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen nykyisen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen kiinteistöillä. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Toteuttamalla pilaantuneen maan puhdistaminen ympäristön kannalta kestävästi ja kustannustehokkaasti säästetään neitseellisiä luonnonmateriaaleja ja samalla minimoimaan ympäristöön kohdistuvia kokonaisvaltaisia haittoja. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen käsittelystä, kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu

ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään muun muassa oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-4).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 5).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävydestä. Näytteenotto ja näytteiden on edustettava mahdollisimman laadukkaasti, hyvin ja tarkoituksenmukaisesti puhdistettavaa aluetta. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä

arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla: <https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset#ymp%C3%A4rist%C3%B6%20ja%20luonnonvarat>

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kunnan verkkosivulla.

Lisäksi päätös julkaistaan verkkosivulla: <https://www.ymparisto.fi/fi/luvat-ja-velvoitteet/ysln-kertaluonteiset-ilmoitusmenettelyt/pilaantuneen-maaperan-ja-pohjaveden-puhdistaminen/puhdistuspaatokset/pilaantuneen-maaperan-ja-pohjaveden-puhdistuspaatokset-lappi>

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 § ja 205 §,
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 25 § ja 26 §,
Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 94 § ja 121 §,
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 7-9 § ja 11 §,
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §,
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 § ja
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 1508 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) mukainen suoritemaksu.

Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään 58 €/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 26 tuntia eli maksu on yhteensä 1508 €.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023 (1357/2022) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 150 €, 6-13 tuntia 385 €, 14-27 tuntia 1 155 € ja 28-41 tuntia 1 925 €.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Hakija

Jäljennös maksutta (sähköisesti):

Kiinteistöjen omistajat

Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kiinteistön maaperää koskevat tiedot lisätään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

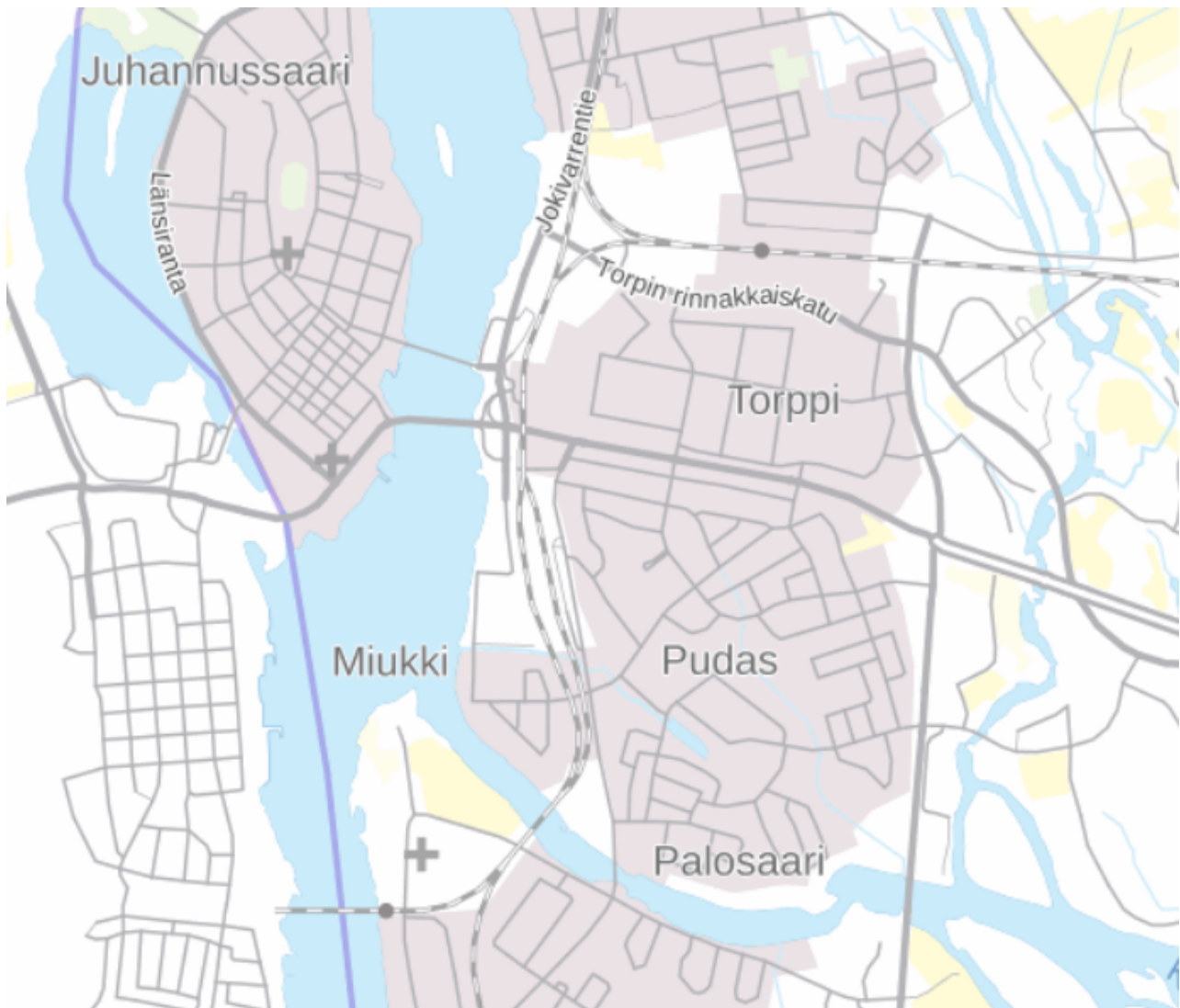
Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

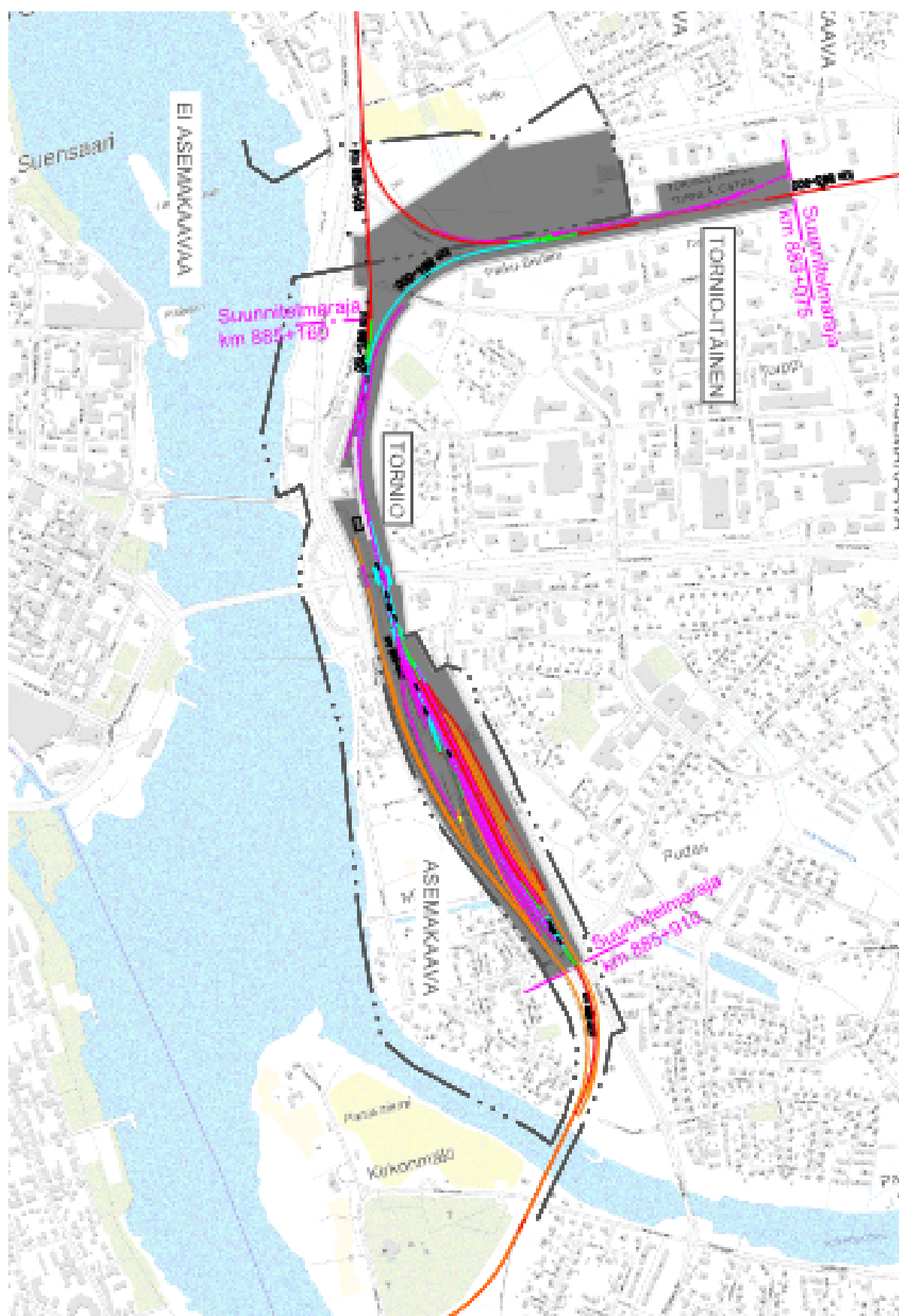
HYVÄKSYNTÄ

Tämän asiakirjan on esitellyt ympäristötarkastaja Kati Anttila ja ratkaissut ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

LIITTEET

- Liite 1. Sijaintikartta
- Liite 2. Aluekartta
- Liite 3. Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla

Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuvan seitsemäntenä (7) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy **8.3.2024**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Vaasan hallinto-oikeudessa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa

[https://asiointi2.oikeus.fi/ hallintotuomioistuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet).

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **270 euroa**. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 564 2780 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Puhelinvaihde:	029 564 2611
Faksi:	029 564 2760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi, https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja LAPELY/5701/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/5701/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Määttä Vesa-Matti 06.02.2024 12:53

Esittelijä Anttila Kati 06.02.2024 12:50